

KRITÉRIA NESPOLEHLIVÉHO PLÁTCE VÝRAZNĚ PŘITVRDILA

Generální finanční ředitelství zpřísnilo kritéria pro nespolehlivé plátce daně z přidané hodnoty. Od října státní správa považuje za nespolehlivé plátce také subjekty, které mají po dobu nejméně tří kalendářních měsíců nedoplatek na DPH půl milionu korun či vyšší.

JIŽ TĚMĚŘ DVA ROKY obsahuje zákon o DPH institut takzvaného „nespolehlivého plátce DPH“. Kritický paragraf 109a zákona o DPH je v definici nespolehlivého plátce velmi obecný – jde o subjekt, který porušil závažným způsobem své povinnosti vztahující se ke správě DPH. O jaká konkrétní porušení se může jednat, upřesňují až informace vydávané Generálním finančním ředitelstvím (GFR). A ředitelství v létě letošního roku hodně přitvrdilo, pokud jde o platební morálku plátců DPH.

Postihovat ty, kteří neplní své povinnosti, je jistě z pohledu obecné spravedlnosti v pořádku. Zákony a předpisy se přece musejí dodržovat. Problém je ale v tom, že státní správa zároveň s definováním institutu nespolehlivého plátce DPH přenesla část svých povinností s výběrem DPH od „nespolehlivých“ plátců na ty zbylé „spolehlivé“. K tomu byl vytvořen institut ručení příjemce zdanitelného plnění, tedy toho subjektu, který druhému za poskytnuté zdanitelné plnění platí. Pokud spolehlivý příjemce zdanitelného plnění tomu nespolehlivému zaplatí za plnění včetně DPH a ten nespolehlivý DPH neodevzdá státu, musí DPH státu (na výzvu) zaplatit ten poctivý. Ze svého a podruhé, poprvé již daň zaplatil v ceně plnění.

NOVĚ DEFINOVANÍ NEPOCTIVCI

Primárním a jistě bohulibým účelem všech těchto opatření je zamezit daňovým podvodům na DPH. Přece ti, co obchodují s nepoctivci, musejí o nich toto vědět a nemohou se potom divit, pokud na ně dopadne institut ručení. Generální finanční ředitelství ale v novém vymezení nepoctivců velmi rozšířilo mantinely. Od 1. října 2014 státní správa považuje za nespolehlivé plátce také subjekty, které mají po dobu nejméně tří kalendářních

Foto E15 Anna Vacková

měsíců nedoplatek na DPH v minimální výši půl milionu korun. Původní interní limit stanovený Generálním finančním ředitelstvím byl deset milionů korun. Vyšší limit budou správci daně aplikovat na dluhy do konce září 2014.

Počet subjektů, které dluží v České republice na DPH půlmilionovou částku, nebude úplně zanedbatelný. Jestliže stávající seznam nespolehlivých plátců čítá necelých 150 subjektů, záleží jen na tom, jak důsledně a rychle začnou správci daně seznam doplňovat. Záhy by se na něm totiž měly ocitnout subjekty, které sice mají v úmyslu DPH poctivě zaplatit, jenže na to momentálně nemají. Podle správního řádu mají daňové subjekty samozřejmě možnost požádat o splátkový kalendář či posečkání s úhradou daně. Ale stávající

zákonná úprava velmi úzce definuje situace, kdy je možné o odložení daně žádat, a interní pokyny, podle kterých správci daně postupují od prosince minulého roku, jsou v mnohém ještě přísnější než daňový řád – například pokud jde o délku rozložení splátek, která může být žadateli povolena.

PODNIKATELÉ BEZ FINANČNÍ NA ČERNÉ LISTINĚ

Není proto vůbec nereálné, že se na černou listinu nespolehlivých plátců brzy dostanou jinak veskrze poctiví podnikatelé, kteří mají dočasné finanční problémy. Je tedy nezbytné ještě pečlivěji zabřednout do každodenní administrativy a při každé prováděné platbě kontrolovat, zda váš obchodní partner není na „seznamu“. A pokud se tam ocitne, není vám jiné rady než ještě zhoršit jeho momentální finanční situaci tím, že DPH místo jemu pošlete přímo finančnímu úřadu. Riziku ručení za druhého se totiž nelze vyhnout jinak než přímou úhradou částky DPH z plnění přímo na účet správce daně, u kterého je nespolehlivý plátce registrován.

A co když se díky problematické finanční situaci stanete nespolehlivými plátcem vy sami?

Pak vám tuto negativní nálepkou státní správa sama neodpáře. „Nespolehlivého plátce“ se můžete zbavit pouze podáním žádosti svému místně příslušnému správci daně. Žádost lze podat nejdříve jeden rok ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým jste se nespolehlivým plátcem stali. Žádosti ale správce daně vyhoví, pouze když jste po celý rok „sekali latinu“ a neohrožovali veřejný zájem na řádném výběru daně z přidané hodnoty.

ONDŘEJ HOMOLA

daňový poradce, bpv Braun Partners